

MRL-uudistus / työryhmän 31. kokous

Aika	to 17.12.2020 klo 13.00–16.03
Paikka	Teams-kokous
Osallistujat	Teppo Lehtinen, YM, pj Ari Ekroos, Aalto-yliopisto Mervi Karhula, LVM, poistui 14:33 Vilppu Talvitie, MMM Jari Salila, OM Vesa Pekkola, STM Anu Hernesmaa, VM Leila Suvantola, YM, poissa 14:00-14:55 Riitta Rönn, YM Anna-Leena Seppälä, YM Kirsi Martinkauppi, YM Anne Jarva, Kuntaliitto Anna-Mari Ahonen, maakuntien liitot, poistui 15:45 Martti Häkkänen, Helsingin yliopisto Panu Lehtovuori, Tampereen yliopisto Matleena Haapala, YM (asiakohta 3), poistui 14:38 Ulla Koski, YM (asiakohta 3) Petteri Katajisto, YM, (asiakohta 4), poistui 15:23 Mirkka Saarela, YM Irene Varila, YM, sihteeri Melica Hellén, YM, viestintäasiantuntija

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:00. Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

2. Valmistelun tilannekatsaus

Puheenjohtaja kertoi lyhyesti MRL:n seurantaministerikokouksen edellisessä kokouksessa esille nousseista asioista. Puheenjohtaja totesi, että MRL:n seurantaministerikokouksen muistiot viedään MRL-työryhmän työtilaan ja Hankeikkunaan.

3. Rajapintoja koskevia pykäläluonnoksia

Aluesuunnitteluneuvos Ulla Koski esitteli Rajapinnat jaoston laatimat ehdotukset säännösmuutoksiksi ja uusiksi säännöksiksi niihin erityislakeihin, jotka ovat olleet jaoston tarkastelussa (Liitteet 2-5). Keskusteltiin asiasta. Keskustelussa nousi esille muun muassa seuraavia kysymyksiä ja asioita:

- Ympäristönsuojelulaki
 - Vilppu Tavitie esitti, että maakuntakaavan osittaisen oikeusvaikutteisuuden ongelmallisuus tulee esille esitetyissä pykälämuutoksissa. 13 §:stä seuraa se, että maakuntakaava ei luo edellytyksiä turvetuotannolle. Talvitie totesi, että ei hyväksy 13 §:n muutosta.
 - Anne Jarva totesi, että, jos maakuntakaavassa mietitty turveasioita, niin kunta ottaa huomioon yleiskaavassa. Mutta, jos kunta ei laadi yleiskaavaa, niin silloin asia tietenkin toinen. Anna-Mari Ahonen kommentoi, ”Koko laajassa maassa yleiskaavoja tehdään käytännössä rajallisille alueille. Esitetyn muutoksen myötä poistuisi suunnittelullinen pohja suuresta osasta maata kokonaan.
 - Esittelijä muistutti, että vain oikeusvaikutteisilla kaavoilla voi olla vaikutusta erityislain mukaisessa menettelyssä.
 - Nykyisen lain mukaisten maakuntakaavojen voimassa oloa koskevista siirtymäsäännöksistä tuli keskustelua ja todettiin, että siirtymäsäännökset ovat vielä valmisteltavana. Talvitie totesi, että ei hyväksy vain jonkun vuoden kestävää siirtymäaikaa.
- Maa-aineslaki
 - Vilppu Talvitie esitti kysymyksen, että miksi 3 §:än esitetään kytkentä maakuntakaavaan, kun sitä ei nykyisessä laissa ole. Esittelijä totesi, että jaostossa on kuultu asiantuntijoita ja on perusteltua ottaa myös maakuntakaavan oikeusvaikutteiset osat pykälään mukaan.
 - Kommenteissa esitettiin, että maa-aineslain 4 §:n 2 momentista puuttuu maininta KML 2 §:stä.
- Ulkoilulaki ja maastoliikennelaki
 - Lakeihin ehdotetaan lisättäväksi säännökset siitä, että lakien mukaiset reitit eivät saa vaikeuttaa kaavan toteuttamista. Keskustelussa tuli ilmi joitakin epäkohtia, mutta todettiin, että nyt mennään vain ehdotetuilla muutoksilla.
- Rakennusperintölaki ja Maailmanperintösäännökset
 - Rakennusperintölain muutosehdotuksen osalta koettiin hyväksi se, että täsmennetään rakennussuojelulain soveltamisalaa ja, että asemakaavalla suojele on ensisijaista.
 - Maailmanperintösäännösten osalta pidettiin hyvänä, että omana säännöksenä. Keskustelua käytiin myös korvauksista. Korvausten osalta säännösten muotoilujen täsmennyksen todettiin olevan vielä mahdollisia. Keskustelua käytiin myös maailmanperintökohteen vaikutusalueesta. Todettiin, että kohteilla ei ole erityistä vaikutusalueita, vaan kaavoittajan tehtävänä on tunnistaa kaavan vaikutusalue normaaliin tapaan. Todettiin, että 2 momentin säännös on lähellä VATTeja.

- Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä ja Ratalaki
 - Mervi Karhula kommentoi, että Väylälakien osalta asiat ovat hyvällä mallilla. Lentopaikkojen osalta on tilanne muuttumassa ja ilmailuliikenne on kehittymässä. Lentopaikkojen tulevaisuus muuttuu ja tulee varmasti myös kansainvälistä sääntelyä. Eli lainsäädännön muutoksiin on hyvä palata ilmailun osalta myöhemmin.
- Metsälaki
 - Vilppu Talvitie totesi, että suojelumerkinnän olisi oltava määräaikainen. Talvitie kertoi, että suojelumerkintä on kohtuuton maanomistajalle niissä tapauksissa, joissa suojelualue perustetaan pienempänä kuin kaavassa osoitettu. Tällöin maanomistaja ei pysty käyttämään hyödykseen suojelualueen ulkopuolelle jäävää aluetta ennen kuin kaavamuutos on laadittu. Jos kaavalta ei edellytetä ajantasaisuutta niin tarvitaan määräaika. Jos korvauskynnys koskisi jo vähäistä haittaa niin ei olisi niin iso ongelma. Säännös ei kelpaa MMM:lle.
 - Keskustelussa tuotiin esille, että määräaikoja käytetään jo nykyään suojelumääräyksissä. Jos laissa säädetty määräajan pakottavuudesta, rajoittaa kaavoittajan harkintavaltaa.
- Anu Hernesmaa kysyi, onko erityislakeja tarkoitus tuoda työryhmään muilta osin. Todettiin, että rakentamisjaoston asioihin liittyvät erityislait käydään läpi jaoston asiantuntijoiden kanssa tammikuussa ja tuodaan sen jälkeen työryhmälle.
- Riitta Rönn esitti Rakentamisen jaoston erityislakeihin lisättäväksi laki eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta 764/2019.

4. Osallistumista koskevia pykäläluonnoksia

Ympäristöneuvos Petteri Katajisto esitteli Oikaisukehotusta koskevat ja Menettelyt valtioiden rajat ylittävien vaikutusten osalta -pykäläluonnokset. Keskusteltiin asiasta.

Keskustelussa nousi esille muun muassa seuraavia kysymyksiä ja asioita:

- Oikaisukehotuksen osalta Ari Ekroos totesi, että oikaisukehotus on poikkeava menettely. Hallintopäätös voidaan rauettaa toisen viranomaisen kehotuksella. Ehdotti miettimään, olisiko rauettamiselle jotain muuta vaihtoehtoa.
- Anna-Leena Seppälä totesi, että oikaisukehotus ollut hyvä käytännössä. Sitä on sovellettu mm tilanteissa, joissa päätöksen on yhteisesti huomattu edellyttävän oikaisua.
- KV pykälän osalta Anne Jarva esitti, että pykälän lopullisessa muotoilussa otetaan päällekkäisten velvoitteiden välttämiseksi huomioon se mahdollisuus, että valtio voi saada riittävät tiedot kaavahankkeen käynnistymisestä rakennetun ympäristön tietojärjestelmän kautta.

-

5. Rakentamista koskevia pykäläluonnoksia

Hallitusneuvos Kirsi Martinkauppi esitteli asian. Keskusteltiin asiasta.

- Esittelijä totesi, että pykälät vastaavat lähtökohtaisesti nykyistä sääntelyä, mutta niihin on tehty kielellisiä tarkistuksia ja poistettu passiivimuodot.

- Anu Hernemaa kysyi asetuksenantovaltuuksien määrittelyistä. Tämän osalta todettiin, että on käyty läpi, milloin kyseessä on VN ja milloin YM tasoinen asetus. VN asetus tarkoittaa näiden lukujen osalta tarkempien säännösten antamista uudessa maankäyttö- ja rakennusasetuksessa. YM asetus tarkoittaa rakentamisen osa-alueella Suomen rakentamismääräyskokoelman osaa.
- Keskustelua käytiin rasitteista ja autopaikoista. Kunnat määrittävät jatkossa autopaikat kaavoituksella kuten nykyäänkin. Jari Salila lupasi toimittaa kokouksen jälkeen sääntelytekniisiä kommentteja rasitteisiin.

6. Muut asiat

Puheenjohtaja lisäsi asialistaan kohdan muut asiat.

Anne Jarva toimitti sähköpostitse Kuntaliiton eriävät näkemykset ELY:n tehtäviä (Final KL eriävä näkemys 17122020 ELY) ja rakennusvalvonnan järjestämistä (Final KL eriävä näkemys rava 17122020) koskevista pykäläluonnoksista liitettäväksi pöytäkirjaan. Eriävät näkemykset ovat pöytäkirjan liitteissä 2 ja 3.

7. Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous 14.1.2021

Puheenjohtaja kiitti työryhmää ja kaikkia valmisteluun osallistuneita kuluneen vuoden työpanoksesta ja päätti kokouksen klo 16:03.